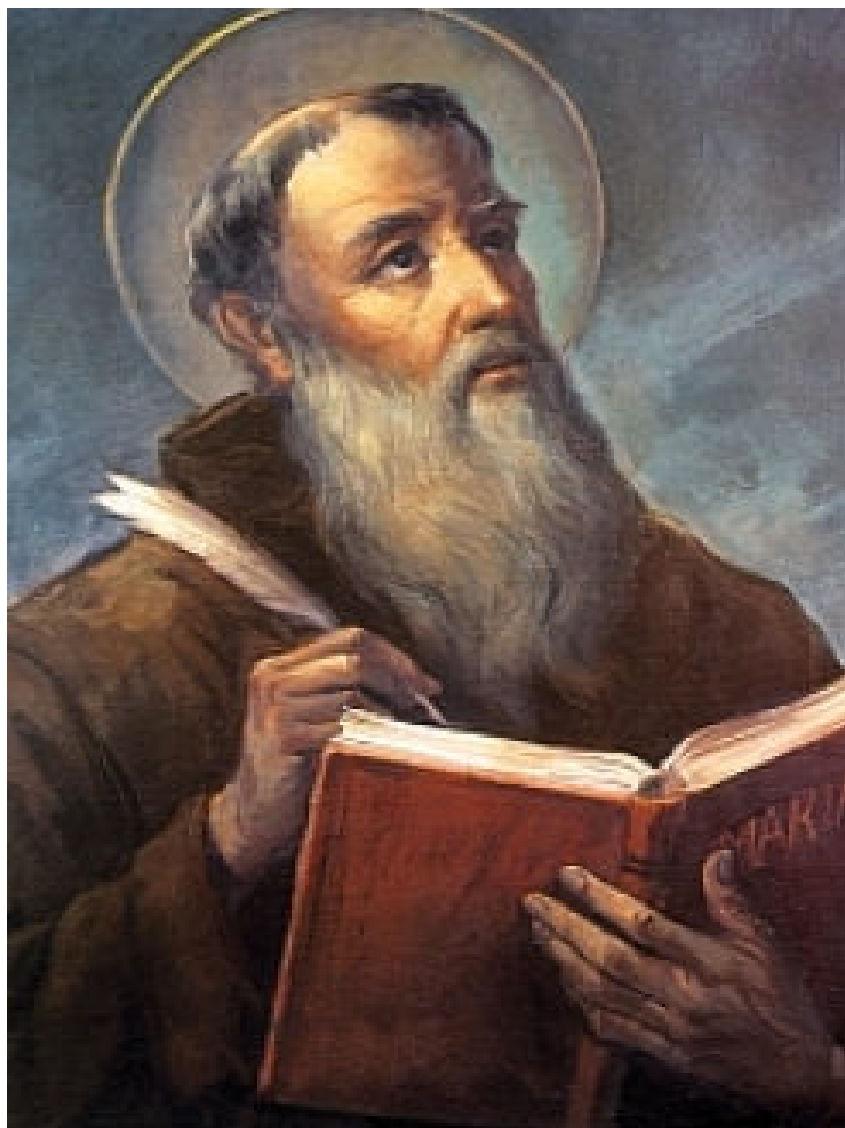

Cuộc Đời và Con Đường Theo Chúa của thánh Matthêu

TIỂU SỬ

Matthêu là người Do Thái. Con ông Anphaeus, sinh ra ở Galile vào thế kỷ thứ I. Cha mẹ đặt tên cho ông là Lê vi, theo tiếng Do Thái có nghĩa là: "giữ lấy". Ông làm việc cho người La Mã với nhiệm vụ là nhân viên thu thuế trong thành Caphanaum - nơi Chúa Giêsu sinh sống. Vì lúc đó đế quốc La Mã đang cai trị người Do Thái (từ những năm 63 trước Công Nguyên do Pompey chiếm giữ), nên chính lý do này đã làm những người Do Thái bản xứ rất căm ghét Matthêu, coi ông như những kẻ "phản bội công khai". Những người Phariseu (người Biệt Phái) coi người thu thuế là phường tội lỗi.

Không tìm thấy giải thích do đâu mà ông có tên là Matthêu, nhưng dịch theo tiếng Do Thái Matthêu có nghĩa là: "tặng phẩm của Thiên Chúa".

Không là môn đệ của Gioan như những tông đồ khác, Mattheu được chính Chúa Giê su kêu gọi làm môn đệ. Theo Phúc Âm Mattheu (9:9). Khi Đức Giêsu đi ngang qua trạm thu thuế, thấy ông Mattheu ngồi tại bàn thu thuế và Người lên tiếng: "Anh hãy đi theo tôi ! Ông đứng dậy và đi theo Người"

Chính nhân viên thuế vụ Matthêu đã mời Chúa Giêsu đến dự tiệc tại nhà mình. Phúc âm cho chúng ta thấy rằng nhiều người thu thuế cũng đến dự tiệc. Người Pharisêu cũng cảm thấy “sốc” nên mới nói: “Sao Thầy các anh lại ăn uống với bọn thu thuế, và quân tội lỗi như vậy?”. Chúa Giêsu trả lời: “Người khoẻ mạnh không cần thầy thuốc, người đau ốm mới cần. Hãy về học cho biết ý nghĩa của câu này: Ta muốn lòng nhân chứ đâu cần lễ tế. Vì tôi không đến để kêu gọi người công chính, mà để kêu gọi người tội lỗi” (Mt 9:12-13). Chúa Giêsu không có ý coi thường nghi lễ và việc thờ phượng mà Ngài muốn nhấn mạnh việc yêu thương người khác là điều quan trọng hơn, Chúa đã không loại trừ ông như đồng bào Do Thái khác, điều đó làm biến đổi ông. Và ông đã bỏ mọi sự để theo Chúa. Từ một Mát-thêu thu thuế, ông đã trở thành Tông Đồ Chúa Giê-su.

Ông là người thông minh, có tài và khiêm nhường: Là một người viết ra sách Phúc Âm, thuật lại bao biến cố đem lại ơn cứu độ cho loài người. Trong tác phẩm của mình, ông không hề nhắc đến bản thân. Nhờ Phúc Âm của Lu-ca, Mác-cô chúng ta mới biết tên thật của ông là Lê-vi. Ngài là vị tông đồ có kiến thức nhất trong số mười hai, nói và viết được các ngôn ngữ Aramaic, Hy Lạp và La Tinh.

PHÚC ÂM THÁNH MÁT THÊU

Thánh Matthêu đã soạn thảo Phúc Âm đầu tiên bằng tiếng Do Thái vào khoảng năm 50. Còn tài liệu theo Sử gia Eusibius ghi nhận Matthêu giảng bằng tiếng Do Thái. Matthêu viết bằng tiếng Aramaic cho giáo dân phía bắc Palestine. Các phúc âm khác viết bằng tiếng Hy Lạp. Chính Matthêu tự dịch Phúc âm sang tiếng Hy Lạp, sao thành nhiều bản. Bản gốc tiếng Aramaic của Matthêu hiện nay lưu tại thư viện Casarea do thánh Pamphilus lưu lại, dù không nguyên vẹn nhưng nhiều bản thảo gốc còn tồn tại. Matthêu nhắc đi nhắc lại nhiều lần Đấng Messiah loan báo trong Cựu Ước chính là Đức Giêsu. Ngài chứng minh Chúa Giêsu chính là Đấng Cứu Thế mà Cựu Ước hằng mong đợi. Có thể nói Phúc Âm của Ngài được coi là đầy đủ nhất.

Ngay chương mở đầu của Phúc âm (Mt 1,1-17) Mát Thêu đã viết thuật lại thứ tự dòng dõi nguồn gốc gia phả của Chúa Giêsu. Với chi tiết biên niên sử này Thánh sử Mátthêu muốn nhấn mạnh đến nguồn gốc Chúa Giêsu, Đấng Cứu Thế từ trời cao xuống trần gian làm người. Chúa Giêsu là một con người có xuất xứ nguồn gốc trong xã hội loài người. Ngài là Con Thiên Chúa sinh xuống trần gian làm người có tổ tiên, dòng dõi họ hàng gia đình. Nhưng con người đó mang trong mình bản tính cùng sứ mạng của Thiên Chúa.

Theo truyền thuyết kể lại, sau khi Thánh nhân viết xong Tin mừng Chúa Giêsu, Ông di chuyển đến miền Mesopotamien và Aethiopian rao giảng Tin mừng Chúa Giêsu. Nơi đó Thánh nhân đã xây dựng Thánh đường cùng Tu viện, thành công việc loan truyền tin mừng nước Thiên Chúa. Nhưng sau cùng Thánh nhân bị người nhà vua dùng gươm kiếm đâm chết ở chân bàn thờ trong thánh đường vào ngày 24 tháng 1.

Thi hài (xương tích)Thánh Mát Thêu từ năm 954 còn lưu giữ ở nhà thờ chính tòa Salermo. Năm 1085 Đức giáo hoàng Gregor VII. đã làm phép thánh hiến. Và chẳng mấy chốc nơi đó đã trở thành địa điểm hành hương nổi tiếng trong khắp vùng.

Lễ kính ngày 21 tháng 9.

Thánh Matthêu thường coi như vị thánh quan thầy của những nhà trí thức Công Giáo. Trong các hình vẽ hay tượng tạc Thánh sử Mattheo ngồi bàn viết tay cầm bút lông và trên đầu phía sau có hình Thiên Thần. Hay cũng có hình vẽ tạc Thánh nhân là một người có đôi cánh như Thiên Thần. Điều này nói lên Thánh nhân viết Phúc âm Chúa Giêsu được Thiên Chúa soi sáng hướng dẫn. Vì thế biểu tượng của Thánh sử Mattheu là hình người hoặc thiên thần.

Theo tài liệu của Lm. Vũ Đình Tường, ông đã nghiên cứu và cho biết thêm: Khi Matthêu theo Chúa, gây chấn động toàn vùng vì ảnh hưởng của ông và tầm quan trọng vị trí của thành. Caphanaum nằm giữa đường đi từ Damas và cảng Arce, gần cửa sông Jordan, một thị trấn buôn bán, sầm uất tiện lợi cho cả đường thủy lẫn bộ của miền thập tỉnh và các vùng phụ cận. Ưu điểm khác Capernaum nằm ngay biên giới hai tiểu vương Herod Phillip và Herod Antipas. Không những tiện cho việc thuế má mà còn là nơi mọi tin tức nóng hổi xa gần đều đổ dồn và xuất phát từ cửa miệng những con buôn. Họ vừa buôn hàng vừa buôn điều. Hàng hoá trao đổi gồm bò cày, gia súc, trái cây, cá khô, các loại bình sứ và vải tơ lụa. Buôn điều vì buôn bán tin họ đưa đến và tin họ mang đi. Là nơi quy tụ nhiều công nhân thợ thuyền, thợ khuân vác bến cảng, dân vá chài lưới thuê, sửa và sơn thuyền, con buôn và quán trọ. Vì lý do này mà Chúa đã chọn Caphanaum là địa điểm xuất phát cho việc rao giảng Tin Mừng.

=> Matheu là vị Thánh được Chúa kêu gọi dưới sự khinh chê của người đời, qua đời sống và công việc của Ngài, Chúa đã giúp Ngài trở thành tông đồ của Chúa. Qua đó chúng ta thấy được rằng tình yêu bao la của Chúa luôn mở rộng để lãnh nhận chúng ta. Cho dù trước đây ta là người tội lỗi, từng mắc sai phạm, bị coi khinh.... nhưng nếu chúng ta biết hoán cải và đón nhận Ơn kêu gọi của Chúa thì chúng ta luôn nhận được hồng ân mà Ngài trao ban. Chính Thánh Mattheu là minh chứng để ta học tập.

Bài đọc thêm:

“Ôn Kêu Gọi của Thánh Matthêu.” - Caravaggio

Bức họa của Caravaggiô, với nhan đề: “The Calling of Saint Matthew,” tạm dịch là “Ôn Kêu Gọi của Thánh Matthêu.” Trong bức họa, Caravaggiô đã dùng ánh sáng và bóng tối để mô tả sự giằng co giữa những chọn lựa làm theo Thánh ý Thiên Chúa hay thế gian. Sự tương phản giữa ánh sáng và bóng tối làm cho bức họa của Caravaggiô nổi tiếng và đáng cho chúng ta phải ngừng lại để suy tư.

Bóng tối nói lên điều gì? Phải chăng, Caravaggio muốn diễn tả lòng người khi bị tiền, tài, tình làm chủ cuộc sống chứ không phải là Thiên Chúa. Khi cuộc sống của con người không có Thiên Chúa là “sự sống” và “sự sáng” thì cũng giống như một căn phòng đóng kín. Cuộc sống con người sẽ ra sao và đi về đâu khi không có Chúa “là Đường, là sự Thật, và là sự Sống”? Nhưng ngay cả khi lòng người hóa ra tăm tối, chúng ta phải luôn xác tín rằng Thiên Chúa yêu thương và không bỏ mặc chúng ta, trái lại còn ban ơn liên li để hy vọng rằng một giây phút nào đó chúng ta giác ngộ và quay về bên yêu thương. Caravaggio đã diễn tả một cách rất độc đáo qua nguồn ánh sáng và hình ảnh của Đức Kitô. Phía bên phải của bức tranh có một luồng ánh sáng lạ từ phía bên trên đầu Đức Kitô chiếu thẳng vào phía những người đang ngồi ở phía bên trái của bức hình, làm cho khuôn mặt của những người này rạng rỡ hơn. Tuy nhiên, không phải ai cũng đón nhận ánh sáng linh thiêng chân thật này. Như chúng ta thấy trong số những người đang ngồi: chỉ có một người ngồi ở giữa, ngẩng lên đón nhận luồng ánh sáng dành cho mình và được soi sáng. Ông giơ tay chỉ vào mình, mắt ngờ ngàng như muốn hỏi, “Tôi ư?” Người này chính là thánh Matthêu. Người ta còn nhận ra ông là nhờ ở một đồng tiền giắt trên mũ, một dấu hiệu của người chuyên nghiệp về thướ má tiền bạc của thời bấy giờ.